

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Drets Humans
Codi	
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2013/14, Tercer curs, segon semestre
Horari	Dm-Dj 11:30 – 13:00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres
Llengües	Castellà / Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Marta Tafalla
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/102
Telèfon (*)	1618
e-mail	Marta.Tafalla@uab.es
Horari d'atenció	Dm-Dj 10:30 – 11:30

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Es requereixen coneixements d'ètica filosòfica. Preferiblement, haver cursat ja les assignatures "Ètica" i "Filosofia Política".

Poder llegir en anglès, ja que alguns dels textos que treballarem estan en aquesta llengua.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu central de l'assignatura és introduir els alumnes en l'estudi dels Drets Humans des d'una perspectiva filosòfica. Es presentaran els principals problemes filosòfics que plantegen els Drets Humans, tant en la seva vessant més teòrica, com en la seva aplicació pràctica, i es discutiran les possibles solucions, tot analitzant arguments i conceptes.

Malgrat que s'introduiran alguns elements de la història dels Drets Humans, necessaris per entendre millor la situació actual, el curs es concentrarà en el debat filosòfic contemporani. Analitzarem i discutirem quina és la funció dels Drets Humans en la nostra societat, els diferents tipus de Drets Humans, la seva potencial universalització i els conflictes entre drets. Així mateix, llegirem una sèrie d'articles recents que discuteixen l'aplicació dels Drets Humans en àmbits especialment controvertits, com ara les noves tecnologies mèdiques, internet, les patents sobre la vida, la desigualtat econòmica, la multiculturalitat o els drets dels animals no humans.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

CompetènciaCE7.

Resultats d'aprenentatge

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

PROGRAMA Y LECTURAS OBLIGATORIAS

TEMA 1. CONCEPTOS FUNDAMENTALES

1.1. Definición y funciones de los Derechos Humanos.

-James Nickel, "Human Rights", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2010 Edition), Edward N. Zalta (ed.)

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2010/entries/rights-human/>

1.2. Origen y carácter histórico.

1.3. Tipología.

1.4. Los Derechos Humanos, la ley y el Estado.

1.5. Principales declaraciones de Derechos Humanos a lo largo de la historia.

-Diversas declaraciones históricas de Derechos Humanos.

-Juan Antonio Rivera, "Una epopeya del progreso moral", reseña del libro de Steven Pinker: *Los ángeles que llevamos dentro. El declive de la violencia y sus implicaciones*, en *Revista de Libros*, Mayo de 2013.

1.6. ¿Es necesario y/o posible fundamentar filosóficamente los Derechos Humanos?

-Richard Rorty, "Human Rights, Rationality and Sentimentality", en Patrick Hayden, *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

TEMA 2. DEBATES CONTEMPORÁNEOS SOBRE DERECHOS HUMANOS: LOS DERECHOS DE SEGUNDA GENERACIÓN

-Maurice Cranston, "Human Rights, Real and Supposed", en Patrick Hayden, *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

-Txetxu Ausín, "Tomando en serio los derechos de bienestar", *Enrahonar*, num 40/41, 2008.

TEMA 3. DEBATES CONTEMPORÁNEOS SOBRE DERECHOS HUMANOS: NUEVAS TECNOLOGÍAS

- María Casado, “Una vez más sobre la eutanasia”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.
- David Casacuberta y Max Senges, “Do we need Rights in Cyberspace?”, *Enrahonar*, num 40/41, 2008.
- Vandana Shiva, fragmentos de *Manifiesto para una democracia de la tierra*, Paidós, 2006.
- Thomas Pogge, “Medicamentos para el mundo: impulsar la innovación sin obstaculizar el libre acceso”, en *Sur. Revista Internacional de Derechos Humanos*, 2008.
- Lizbeth Sagols, “¿Es ética la eugenesia contemporánea?”, en *Dilemata*, num 3, 2010.

TEMA 4. ¿DERECHOS MÁS ALLÁ DE LA ESPECIE HUMANA?

- Peter Singer, fragmentos de *Liberación Animal*, Taurus, 2011 (1975).
- Mark Rowlands, fragmentos de *El filósofo y el lobo*, Seix Barral, 2008.
- Paula Casal, “El planeta sin los simios”, en *Revista de Bioética y Derecho*, num 8, 2006.
- Steve Wise, “An Argument for the Basic Legal Rights of Farmed Animals”, 2010, Michigan Law Review.

TEMA 5. DERECHOS HUMANOS Y ÉTICA ECOLÓGICA

- Jorge Riechmann, “El calentamiento climático. Un desafío civilizatorio”, en *Dilemata*, num 6, 2011.
- Andrew Brenann & Yeuk-Sze Lo, "Environmental Ethics", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2011 Edition), Edward N. Zalta (ed.),
<<http://plato.stanford.edu/archives/fall2011/entries/ethics-environmental/>>.

Todas las lecturas estarán disponibles en el campus virtual.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura combina algunes classes magistrals en les primeres sessions, com a introducció, amb la lectura i discussió d'articles. S'espera la participació activa dels alumnes en la discussió.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classe magistral	10	
Seminari: discussió de textos	40	

Supervisades

Lectura dels articles que es discutiran a l'aula i preparació de la discussió	20	

Autònomes

Altres lectures	75	
Recerca de més materials per a les discussions	5	

8.- Avaluació

L'avaluació continuada consisteix en dos examens, el primer a meitat de curs, i el segon a final de curs.

En els examens, l'alumne haurà de demostrar un coneixement suficient dels continguts treballats en les classes i de les lectures obligatòries, així com capacitat d'anàlisi, argumentació i reflexió crítica.

Els alumnes que no compleixin amb els plaços de l'avaluació continuada podran avaluar-se en el període de reavaluació, realitzant aquella prova o proves que no haguessin realitzat en el seu moment.

Igualment, els alumnes que suspenguin una o dues de les proves podran presentar-se a la reavaluació.

Quan un estudiant només hagi realitzat una de les dues proves tindrà un "no presentat". Només si realitza les dues proves podrà ser pròpiament avaluat.

Caldrà aprovar els dos examens per aprovar l'assignatura.

La nota final de l'assignatura és la nota mitja dels dos examens.

Es prega als alumnes que usin l'email només per qüestions urgents. La resta de dubtes i problemes es resoldran en les hores de classe i de despatx. No es realitzaran tutories per email.

Si algun alumne ha de comunicar-se de manera urgent amb la professora es prega que no utilitzi el mail del campus virtual, sinò: Marta.Tafalla@uab.es

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

1 examen		
1 examen		

9- Bibliografia i enllaços web

LECTURAS OBLIGATORIAS

Las lecturas obligatorias están indicadas más arriba, en el programa, y estarán disponibles en el campus virtual.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

MANUALES

ARTOLA, MIGUEL *Los derechos del hombre*, Alianza, Madrid, 1986.

DWORKIN, RONALD *Los derechos en serio*, Ariel, Barcelona, 1999.

HAYDEN, PATRICK *The Philosophy of Human Rights*, Paragon House, St Paul, 2001.

MARTÍNEZ DE PISÓN, JOSÉ *Derechos humanos: historia, fundamentos y realidad*, Zaragoza, Egido, 1997.

MENKE, CHRISTOPH y POLLMANN, ARND *Filosofía de los derechos humanos*, Herder, Barcelona, 2010.

TAFALLA, MARTA (ed.) *Los derechos humanos en la era de la globalización*. Enrahonar, número monográfico, num 40/41, 2008.

OTRAS LECTURAS RECOMENDADAS

BOBBIO, NORBERTO *El tiempo de los derechos*, Sistema, Madrid, 1991.

CASTELLS, MANUEL *La era de la información*, 3 vols., Alianza, Madrid, 1996.

DWORKIN, RONALD *Ética privada e igualitarismo político*, Paidós, Barcelona, 1993.

DWORKIN, RONALD *El dominio de la vida*, Ariel, Barcelona, 1994.

FERRATER MORA, JOSÉ y COHN, PRISCILLA *Ética aplicada*, Alianza, Madrid, 1988.

- GEORGE, SUSAN *Pongamos la OMC en su sitio*, Icaria, Barcelona, 2001.
- KÜNG, HANS y JENS, WALTER *Morir con dignidad*, Trotta, Madrid, 1997.
- LATORRE, ÁNGEL *Introducción al derecho*, Ariel, 1994.
- LUCAS, JAVIER DE *Puertas que se cierran. Europa como fortaleza*, Icaria, Barcelona, 1996.
- MATE, REYES y MARDONES, JOSÉ M. (eds.) *La ética ante las víctimas*, Anthropos, Barcelona, 2003.
- NUSSBAUM, MARTHA *Justicia poética*, Editorial Andrés Bello, Santiago de Chile, 1997.
- NUSSBAUM, MARTHA *Las mujeres y el desarrollo humano*, Herder, Barcelona, 2002.
- RAWLS, JOHN *Teoría de la justicia*, FCE, Méjico, 1995.
- SINGER, PETER *Ética práctica*, Cambridge University Press, 1995.
- TAYLOR, CHARLES, *El multiculturalismo y la política del reconocimiento*, FCE, Méjico, 1993.
- TODOROV, TZVETAN *Memoria del mal, tentación del bien*, Península, Barcelona, 2002.
- VILLAGRASA, CARLES (ed.) *Nuevas tecnologías de la información y derechos humanos*, Cedecs, Barcelona, 2003.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE